

ARCHIVE COPY

Please return.

Armenian Apostolic Church of America
138 East 39th Street, New York, New York 10016

Volume XXII No. 6 - March 2000

ՀԱՒԱՏՔ ԵՒ ՀՈՂ

Վարդանանց հերոսամարտի յիշատակումը ամեն տարի մեզի կրկնել կու տայ գրեթե նոյն խօսքերը եւ խորհրդածել՝ նոյն մտածումներուն մասին:

Ձկայ նշմարիտ հայ մը, որ գոնէ նուագառն տեղեկութիւնը չունենայ Վարդանանց պատերազմի մասին: Պատմական դէպք մը, որ այլեւս խորհրդանիշ դարձած է քրիստոնէական կրօնի եւ մեր հայրենիքին պաշտպանութեան: Հաւատք եւ հող:

Հայոց պատմութեան բախտորոշ ժամանակի դէպք է Վարդանանքը: Հակատագրական պայքարի արտայայտութիւն: Եւ մեր ժողովուրդը գիտցած է դաս առնել անկէ: Զայն չէ վերապահած միայն հինգերորդ դարուն, տարածած եւ տակաւին տարածող բոլոր ժամանակներուն վրայ: Հոն ուր պայքար կայ՝ անհրաժեշտ է որ Վարդան մը ծնի: Երբ որ լինել-չլինելու հարց կայ՝ Վարդանանց պատմութիւնը ոգի կ'առնէ: Տրամաբանութեան վեր իմացութիւն է, քաղաքական հաշուարկումներ անդրանցնող անարարկելի նշմարութիւն: Միայն հայր կը տեսնէ զայն: Միայն հայր ոգի եւ կեանք կ'առնէ անկէ, միայն հայուն պատմութեան գիրքերուն մէջ կը յիշատակուի դէպքը: Ինչու: Որովհետեւ ազգովին եւ քնազգով քննած ենք զայն, ազգովին եւ քնազգով զգացած ենք մեր գլխուն կախուած վտանգը, ազգովին եւ քրիստոնէական հաւատքով տեսած բարիին յաղթանակը չարին վրայ, մահէն կեանք անցընելու կեանքով յանդիմանութեան գաղտնիքը:

Այս բոլորն են Վարդանանք: Հաւատարմութիւն՝ քրիստոսի սիրոյն նկատմամբ: Հաւատարմութիւն՝ մեր հայրերու սրբութեանց եւ աւանդութեանց հանդէպ: Մէկ խօսքով պայքար՝ չպարտուելու վնասկամութեամբ: Եւ ինչ որ յաղթանակ կամով: 15 դարեր այս պայքարի հասկացողութիւնը եղաւ մեր յոյսերի ոգի, որմէ ծնան Աշոտներ, Ռուբէններ, Լեւոններ, եւ նոր ժամանակներու մէջ, Արամներ, Անդրանիկներ եւ ջան ֆետայիներ:

Այսօր ալ Վարդանանք է: Աւարայրը մեր մէջ է, մեր շուրջն է: Յանախ դժգոհութիւն կը յայտնենք որ տեղի կու տանք այլասերող ոյժերու: Շատ յանախ կը տեսնենք մեր պարտութիւնը հաւատքի եւ հողի պատերազմին մէջ: Եթէ այսպէս է՝ պէ՛տք է տունի Վարդանանք:

Այո, պէտք է տունի Վարդանանք, որպէսզի տկարութիւնը, թուլութիւնը եւ պարտութիւնը բնաւ, բնաւ տեղ չգտնեն մեր հոգիին եւ կեանքին մէջ:

ARMENIAN PRELACY CELEBRATES 25th ANNIVERSARY OF THE ANNUAL STS. GHEVONTIANTS CLERGY CONFERENCE

Twenty-five years ago, in February of 1975, then Prelate Archbishop Karekin Sarkissian of blessed memory (later Catholicos of Cilicia and even later, of All Armenians), conceived and organized a gathering of clergy from throughout the Prelacy to observe the Feast Day of Sts. Ghevontiank. This very first gathering of its kind took place at St. Gregory Armenian Apostolic Church in Indian Orchard, Massachusetts. For twenty-five years, this annual event has been observed in various communities throughout the Prelacy. This year, by arrangement of His Eminence Archbishop Oshagan, Prelate of the Armenian Apostolic Church of the Eastern United States and Canada, this observance was again held in the parish where it all began twenty-five years ago.

The Feast of Sts. Ghevontiank takes its name from a very faithful, courageous and dedicated 5th century priest named St. Ghevont. Along with other well-known clergy of the day St. Ghevont was deeply involved in the events surrounding the attempt by Persia to forcefully reconvert the Armenians to their former religion, Zoroastrian fire worship. Among this distinguished group of clergy were included men like the Catholicos, St. Hovsep, and Bishop Sahak. Their number also included three other priests, two deacons and the "Holy Mogbed" or Chief Mage of the city of Nushabuh (their former torturer) who, when he saw the faith and tenacity of the holy priests, accepted Christ and was martyred with them.

St. Ghevont, although a man of great faith, erudition and courage, was nevertheless a simple parish priest. When the forces of Persia entered Armenia, he was there, with people from around the area to try and halt the oncoming Persians. Thus, despite the fact that the Catholicos was present at the field of Avarayr, as was bishop Sahak, St. Ghevont was chosen to celebrate the final Badarak, preach and give Holy Communion to St. Vartan and his army. St. Ghevont's courageous spirit and deep faith set a standard, which, throughout the centuries priests of the Armenian Church have striven to emulate. St. Ghevont is thus considered to be the patron saint of Armenian priesthood.

Rev. Fr. Khoren Habeshian addressing the clergy

ՀԱՆԳԻՍ Տ. ՀՄԱՅԵԱԿ Ա.Ն. ԳԶՆՅ. ՄԻՆՈՅԵԱՆԻ

Երեւնաբքի, 22 Փետրուար 2000ին, Մանրեալի մէջ, յետ երկամեայ հիւանդութեան, ի Տէր հանգեաւ Տ. Հմայեակ Ա. Գննյ. Մինոյեանը:

Աւագանի անունով Սարգիս Մինոյեան, ծնած է 1918ին, Ճէպլի-էլ-Ամբաստ, Սուրիա: Վեց տարեկանին դժբախտութիւնը ունեցած է կորսնցնելու իր հայրը, որու մահէն ետք ընտանիքով փոխադրուած են Ազգ, ուր յաճախած է տեղայն Ազգային Վարժարանը: Աւելի ուշ ան փոխադրուած է Հալէպ, ուր պաշտօնավարած է նախ ֆրանսական երկտարեան ընկերութեան եւ ապա մետաքսի գործարանի մը մէջ որպէս հաշուապահ:

Հալէպի մէջ Սարգիս Մինոյեան մաս կազմած է Հ.Մ.Ղ.Մ.ի ֆուլբայրի խումբին եւ միայնակ ներկայութիւն դարձած Հալէպի գանազան եկեղեցիներու դպրաց քառաձայն երգչախումբերուն մէջ: Սարկաւագ ձեռնադրուած է ձեռամբ Արտաւազ Արքեպս. Սիրմէյեանի:

Սարգիս Մինոյեան 1938 թուականին կ'ամուսնանայ Մարի Փիլաւեանի հետ եւ իր ընտանիքը կը բախտաւորուի երկու մանչ եւ երեք աղջիկ գաւակներով:

Փետրուար 22, 1954ին, Սրբոց Վարդանանց տօնին օրը Սարգիս Մինոյեան կը ձեռնադրուի քահանայ ձեռամբ Բերիոյ Թեմի Առաջնորդ՝ Զարեհ Ա. Կաթողիկոս Մեծի Տանն Կիլիկիոյ: Շուրջ վեց տարի որպէս հոգեւոր հովիւ կը ծառայէ Արար Բունարի, Թէլ Ապիատի եւ Այն Արուսի համայնքներուն: 1960ին կը փոխադրուի Լիբանան եւ յաջորդ շուրջ երեսուն տարիներուն հովուական պաշտօն կը վարէ յաջորդաբար Թիբո Սաննագի Ա. Վարդանանց, Թրատի Ա. Աստուածածին եւ Ճիւնիի Ա. Յարութիւն եկեղեցիներուն մէջ: Լիբանանի թեմէն ներս Տէր Հմայեակ շաբ. էջ 3

AMBASSADOR ARMAN KIRAKOSSIAN AT THE PRELACY

From left Ambassador Kirakossian, Archbishop Oshagan, Ambassador Apelian and Bishop Khajag

His Excellency Arman Kirakossian, Ambassador of Armenia to the United States, accompanied by His Excellency Ambassador Movses Abelian, Permanent Representative of Armenia to the United Nations, paid a courtesy visit to His Eminence Archbishop Oshagan Choloyan, Prelate of Eastern United States and Canada, on Friday afternoon, February 11, 2000.

The hour long meeting between the two Ambassadors and the Prelate at the Prelacy Hovnanian Hall was also attended by his Grace Bishop Khajag Hagopian, Vicar General of Canada, Very Rev. Father Anoushavan Tanielian, Vicar General of the Eastern United States, Rev. Father Nerses Manoogian and Rev. Father Gomidas Baghsarian, members of Religious Council, Dr. Jean Arakelian, Vice Chairman of the Prelacy Executive Council and Dr. Vazken Ghougassian, Executive Director of the Prelacy.

Archbishop Oshagan welcomed the guests and expressed the Prelacy's full support for the Republic of Armenia and its diplomatic missions in the U.S.A. He also made a brief presentation of the Prelacy's social and humanitarian programs in Armenia.

Ambassador Kirakossian briefed the Prelate about his diplomatic tasks in the U.S.A. and the present political, social and economical situation in Armenia.

LOVE AND SUPPORT FROM ST. GREGORY PARISH, GRANITE CITY

St. Gregory Armenian Church of Granite City Illinois recently raised 5,040.00 for the benefit of the Armenian Orphans Fund under the auspices of our Prelacy and His Eminence Archbishop Oshagan. It is truly gratifying to see that St. Gregory Parish so graciously answered the call of our Lord to help His children in Armenia who are so desperately in need of our help at a very difficult time in their lives. St. Gregory Parish is a very diverse one with many converts to our Faith who also gave very generously of their resources to help the children of Armenia.

On Sunday January 9th, the Sunday School of St. Gregory Church presented a play depicting the "Birth of our Lord & Savior Jesus Christ" in celebration of Christmas according to the Tradition of the Armenian Church on January 6th. On this most joyous occasion a check for 360.00 was presented by the Sunday School for the Orphans of Armenia Fund of the Armenian Prelacy. Some of the other fundraising activities for the Orphans Fund will be a book sale by the Sunday School and a Lenten Luncheon sponsored by the Armenian Relief Society Roubena Chapter. Special thanks and sincere gratitude to all those who so generously gave of themselves for this very worthwhile cause of Christian love and compassion in the name of our Lord & Savior Jesus Christ.

SPECIAL SERVICES AT ST. GREGORY CHURCH OF NORTH ANDOVER

December 12, 1999 was a special day for Merrimack Valley parishioners of St. Gregory Armenian Church. Not only was it the church's 29th anniversary celebration, but the community also welcomed its new priest, the Very Reverend Fr. Yeghishe Manjikian. In addition, during this special service, Archbishop Oshagan Choloyan ordained four acolytes of the church: Haig Berberian, Stephen Garabedian, Antranig Kalaydjian and Andrew Piligian.

Following church services, a celebratory dinner was held, with a capacity crowd present. After an opening prayer by Archbishop Choloyan, mistress of ceremonies Christine Kourkounian welcomed the community to this special celebration and emphasized that this day would be "a rebirth ... a new chapter in this community." She added, "We must continue to grasp the fortitude that we all have inside us and continue building on these very strong roots that were established some time ago."

Ordination of acolytes at St. Gregory Church

Board of Trustees Chairman Armen Jeknavorian congratulated the new acolytes, thanked Archbishop Oshagan for being present on this special occasion, and addressed V. Rev. Fr. Manjikian with this message: "We welcome you to our parish and look forward to working with you to teach our children, to bring spiritual wealth to our community, and to ensure the continued growth of our parish."

Children from the St. Gregory community then presented a cultural program consisting of instrumental music, dancing, and recitation. Culminating the performance was their presentation to V. Rev. Fr. Manjikian of a quilt composed of individual squares signifying church related beliefs, sacraments, and terminology, demonstrating Sunday School and Armenian School teachings. The quilt squares were assembled by individual students and sewn together by their teachers.

Next on the program was a special presentation by Archbishop Choloyan of a gift from the St. Gregory community to church member Yeghsapet Giragosian in recognition of her 100th birthday and her many contributions to the St. Gregory parish. Also receiving recognition and praise, and asked to light the traditional candle on the church anniversary cake, was parish member Frank Hekimian, who was celebrating his 90 birthday on this day.

V. Rev. Fr. Manjikian was again welcomed to St. Gregory and addressed the filled-to-capacity audience. "I look forward to living here and working here in North Andover with all of you," he said. "To be successful, we have to combine all our talents and work together for this community."

Completing the day's festivities with his good wishes, Archbishop Oshagan echoed his comments, adding, "This church and this hall are filled with spirit today. We are a family, and all the family values we learned before need to be followed now. To be successful and fruitful, we all have to work together."

PRELACY LADIES GUILD SPONSORS SUCCESSFUL WEILL HALL CONCERT

An overflow crowd filled Weill Recital Hall at Carnegie Hall with anticipation for the 19th annual concert of Musical Armenia on Sunday afternoon, March 12. Sponsored by the Prelacy Ladies Guild, this year's presentation featured soprano Barig Nalbandian, and pianist Helen Yedigarian, in a joint recital.

Ms. Nalbandian who has studied at the Bryn Mawr Conservatory of Music and the Manhattan School of Music, as well in Austria and Germany, and performed previously in opera productions in the United States and Europe, presented a program of Rossini, Menotti, Komidas, Hovhannes, Alemshah-Isahakian, and Tigranian. She was accompanied on the piano with Gayane Avakian who was a professor at Yerevan's Komidas State Conservatory, and who has performed in the former Soviet Union, and has several recordings to her credit.

After intermission, pianist Helen Yedigarian who also is a graduate of the Komidas State Conservatory, and has performed extensively throughout Armenia, took center stage. Her program included compositions by Chopin, Schumann, Babajanian, and Komidas "Lullaby", arranged by Sarajian.

Barig Nalbandian

Helen Yedigarian

All the artists then came on stage to perform "Giligia" which brought on a standing ovation. Their talents were appreciated with bouquets of flowers showered upon them.

Musical Armenia for 19 years has given the rare opportunity to young performers to expand their artistic development through performances in the prestigious Weill Recital Hall of Carnegie Hall. This outstanding concert series was organized this year by Musical Armenia committee members Zabel Brajkovich, Julie Kedersha, Annita Nerses and Levon Tatevossian.

OUTREACH

A publication of the
Armenian Apostolic Church of America
Eastern United States and Canada
138 E. 39th Street, New York, NY 10016
Tel: (212) 689-7810; Fax: (212) 689-7168
E-mail: prelac@arnprelacy.org
Web page: www.arnprelacy.org

Archbishop Oshagan Choloyan, Prelate

Iris Papazian, Editor
Mardiros Minas-Haftvani, Business Manager

OUTREACH (USPS 426-490) is published monthly, with the exception of a combined summer (June, July, August) issue by the Prelacy of the Armenian Apostolic Church of America, 138 E. 39th Street, New York, NY 10016. Unsolicited manuscripts are welcome: please include a stamped, self-addressed envelope. Signed articles do not necessarily reflect the policy of the Armenian Apostolic Church of America. Send all correspondence to the above address to the attention of the Editor. Printed in the United States of America. Periodical rate postage paid at New York, NY 10016. Postmaster: Send address changes to OUTREACH, 138 E. 39th Street, New York, NY 10016. ISSN: 10643087

JOYFUL CELEBRATION OF SAINT SARKIS DAY

A wonderful spring day marked the 10th Celebration of Saint Sarkis Day in the new edifice in Douglaston, NY, on February 20, 2000. The congregation witnessed the beautiful Holy Badarak celebrated by Archbishop Oshagan Choloyan, Prelate of the Eastern United States and Canada and also the ordination of three acolytes.

Before a young man enters the major Holy Order in the Armenian Church, he must receive four minor ranks. One who receives these four minor ranks becomes Tbir (clerk or chorister). The Tbir is conferred special privileges which become the foundation of his service to the church as a participant during worship services. There are four distinct functions of a Tbir. The four orders of minor ranks are: 1) Doorkeeper (Tmaban), 2) reader (Untertsogh), 3) Exorcist (Yertrmetsootsich) and 4) Candle lighter/bearer (Chahengal).

Ordination of acolytes at St. Sarkis Church

Very Rev. Fr. Anoushavan Tanielian lead the three candidates: Nazaret Markarian, Arc Poghossian and Manoug Julfaian from the Main Door of the Church to the Altar, presented them to the Archbishop, and on behalf of the Congregation, humbly asked His Eminence to ordain them as Acolytes.

After the ordination of the acolytes, Archbishop Oshagan bestowed upon Zaven Varjabedian, a long time servant of the church, the Ourar (Stole) granting him the authority to use the censer on the Altar during services. The incense symbolizes the prayer of believers dedicated to God. This was followed by a special prayer of Blessing the Veils of the "Tbrouhis" (female choir members). A unique service, indeed, the Archbishop prayed asking the Grace of the Holy Spirit to rest upon these servants of God, who during Badarak, diligently sing the songs of the Seraphims and Cherubims, and uplift the souls of the believers to the heavenly spheres.

The Blessing of the Veils was followed by the consecration of the Holy Image (icon) of St. Santoukhd, the first Armenian Christian Martyrs who was the daughter of King Sanadroug (60 AD). The painting was prepared by Hagop Torossian and was donated by Mrs. Seda Andrikan and her daughters Mona and Nina, in memory of their beloved husband and father, Zaven Andrikan. This most joyful spiritual atmosphere hit its peak when the Archbishop invited Deacon Dr. Carlo Bayrakdarian and honored him with the title of Archdeacon.

In his sermon, His Eminence greatly appreciated the dedication of the Altar and Choir members who joyfully sacrifice their time by attending regularly the Sunday Mass and through their service enrich the liturgical and spiritual life of the Church.

Concluding his message, he said: "Serving the Altar or the Choir might be seen a very humble rank, nevertheless it is a privilege, because it gives us the taste of Heavenly experience of the Angels who unceasingly praise the Lord." After the Divine Liturgy, Archbishop Oshagan presided over an official Requiem Service in memory of all the late benefactors of St. Sarkis Church who served the Church in different capacities since its foundation.

շար. էջ 1-էն Հանգիստ Տ. Հմայեակ Ա. Քեկյ. Միևնյանի

Երկար տարիներ մաս կը կազմէ նաեւ Կրօնական Ժողովին ու Դատաստանական Խորհուրդին: 1989-ին հանգստեան կոչուելով կը փոխադրուի Մոնրէալ, ուր կը շարունակէ հոգեւորական իր կամուրթ ծառայութիւնը մինչեւ իր վախճանը որ զարմանալի զուգահեռութեամբ կը պատահի իր քահանայական ձեռնադրութեան քառասուն վեցերորդ տարեդարձի օրը՝ 22 Փետրուար, 2000ին:

Լուսահոգի Տէր Հօր վերջին օծումը կատարեց Թեմիս Առաջնորդ Բարձրաշնորհ Տ. Օշական Արեւիկայ. Զօրայեան, Մոնրէալի Ս. Յակոբ Մայր Եկեղեցւոյ մէջ, Ուրբաթ, 25 Փետրուար առաւօտեան յընթացս Ա. Պատարագի: Պատարագեց Գանատայի Առաջնորդական Փոխանորդ Գերշ. Տ. Խաժակ Եպս. Յակոբեան. ներկայ էին Թեմիս հոգեւոր հովիւներէն՝ Արժ. Տ. Արմէն Ա. Քեկյ. Իշխանեան, Տ. Վազգէն Ա. Քեկյ. Պէֆիարեան, Տ. Տարօն Քեկյ. Ստեփանեան, Տ. Հրայր Քեկյ. Նիկոլեան, ինչպէս նաեւ Գերայ. Տ. Արարատ Ծ՛ Վրդ. Գալթագեան, Տ. Վազգէն Քեկյ. Պոյանեան, Գերայ. Տ. Գեորգ Վրդ. Զապարեան եւ Վերայ. Մեհր Խաչիկեան: Իր դամբանական խօսքին մէջ Առաջնորդ Սրբազան Հայրը անդրադարձաւ լուսահոգի Տէր Հօր քաղմանը եւ արդիւնաշատ հոգեւոր ծառայութեան: Մտածումները վերցնելով վերջին Օծման շարականներէն, «Մնաս բարով սուրբ Եկեղեցի», «Մնա՛ք բարով ո՛վ սուրբ սեղան եւ քահանայից դաս», «Մնա՛ք բարով հաւատացեալ ժողովուրդ, ահաւասիկ ես կը մամբողջեմ դէպի Քրիստոս՝ մեր բոլորին յայր», Սրբազան Հայրը յուզումով յիշեց հոգեւոր Տէր Հօր սէրն ու նուիրումը Հայց. Եկեղեցւոյ եւ ժողովուրդին: Բազմաձայն հաւատացեալներու անունով ներկայները յիշեցին եւ գնահատեցին անոր նուիրումը եւ աղօթեցին որ Տէր Հօր Յիսուսի հետ քննակութիւնը ըլլայ իր երկնային վարձատրութիւնը:

Թաղումը տեղի ունեցաւ նոյն օրը, Մոնրէալի Սէնթ Տարթէ գերեզմանատան մէջ, Լաւալ: Յիշատակն արդարայն օրինութեամբ եղիցի:

ԱՄՍՈՒԱՆ ՍՈՒՐԲԸ

ՍՈՒՐԲ ՍԱՐԳԻՍ ԶՕՐԱՎԱՐ

Երազահաս Սուրբ Սարգիս, շնորհաց օրեան. բարեխօս յեր առ Քրիստոս վասն անձանց մերոց: Շարական

Սուրբ Սարգիս Զօրավար ապրած է Դ. դարուն: Ծնագումով յայն եւ հռոմէական քաղաքացի Սարգիս Զօրավար, որ կը կոչուի նաեւ Մար Սարգիս կամ Տէր Սերգիոս: Հռոմի Կոստանդիանոս կայսեր կողմէ նշանակուած էր զօրապետ Կապադովկիոյ, որ իր ծննդավայրն էր:

Հին Ժամանակագիր մը այսպէս կը վկայէ իր մասին. «Սարգիս շնորհալի այր մըն էր եւ կ'եռար Աստուծոյ հոգիովը. եւ ինչ որ Աստուծմէ խնդրէր, Աստուած կու տար իրեն: Վասնզի այս Սարգիսը քրիստոնեայ էր, եւ գլխաւոր կը սիրէր իր ամբողջ սրտով եւ ամբողջ զօրութեամբ: Ան զօրացած էր սուրբ Հոգիով եւ սիրելի էր Աստուծոյ. եւ ինչ գործի որ ձեռնարկէր, Աստուած անոր յաջողութիւն կը պարգեւէր»:

Յաջորդ կայսրերէն Յուլիանոս Ուրացոյ (361-363), յանկարծ հալածանք կը հանէ քրիստոնեաներու դէմ եւ ամէն միջոցի կը դիմէ վերադառնալու հեթանոսական պաշտամունքներուն: Սարգիս Զօրավար, հաւատարիմ քրիստոնէական հաւատքին, իր գաւկիւն՝ Մարտիրոսի հետ կ'անցնի Հայաստան: Սակայն Հայոց թագաւորը վախճանով Յուլիանոս կայսրէն, կը թելադրէ անոր որ անցնի Պարսկաստան եւ մտնէ Շապուհ Թագաւորի (310-379) ծառայութեան մէջ: Պարսկաստանի մէջ բազմաթիւ յաղթանակներ կ'ապահովէ եւ մեծ անուն կը ձգէ որպէս քաջ զօրավար, միեւնոյն ատեն քրիստոնէութեան քարոզչութիւնը կատարելով: Երբ Շապուհ թագաւորը կ'իմանայ որ Սարգիս Զօրավար իր բանակի զինուորները քրիստոնեայ կը դարձնէ, իր մօտ կը կանչէ եւ կը հրամայէ որ գոհ մատուցանէ կրակին եւ կուտօնէր: Սարգիս Զօրավար յանդգնօրէն կը մերժէ հրամանը: Զօրավարը կ'ըսէ ինք կը հաւատայ մէկ Աստուծոյ, Ամենասուրբ Երբորդութեան, որ ստեղծած է երկինքն ու երկիրը: Կրակը կամ կուտօնէր ի քնէ աստուած չեն, եւ ինք իբրեւ հողեղէն արարած կրնայ փնջացնել զանոնք: Այս բոլորը լսելով զայրացած ամբոխը ոտքի տակ կ'անցնէ իր գաւակը՝ Մարտիրոսը, որ տեղն ու տեղը կը նահատակուի: Իսկ Սարգիս կ'ազատի թագաւորի հրամանով եւ քանտ կ'առաջնորդուի այն յայտով որ կրնայ զոյջալ եւ կրակապաշտ դառնայ: Բայց Սարգիս Զօրավար հաստատ կը մնայ իր հաւատքին մէջ. ուստի գլխատման վնիւ կ'արձակուի: Հրամանը շուտով կը կատարուի եւ դահիճը կը կտրէ անոր գլուխը: Հաւատարիմ 14 զինուորականներ պարսիկ բանակէն, որոնք քրիստոնեայ դարձած էին, կ'երթան եւ իրենց Զօրավարին մարմինը պատանքներու մէջ առնելով, կը փորձեն պատուով թաղել: Թագաւորը երբ կ'իմանայ, կը հրամայէ զանոնք ալ սպաննել: Հաւատացեալներ գիշերանց կու գան եւ կը վերցնեն բոլոր նահատակներուն մարմինները եւ կը թաղեն Համիան կոչուած քաղաքը:

Ե. դարուն Սուրբ Մեսրոպ Մաշտոց Ասորիք հանդիպելով Սարգիս Զօրավարի մատուցները կը բերէ Հայաստան եւ կ'ամփոփէ Կարբ աւանին մէջ:

Սուրբ Սարգիսի Տօնը շարժական է: Արեւմուտքի մէջ Սուրբ Սարգիսը տօնած են իբրեւ Կեսարացի Սուրբ, Փետրուար 24-ին, իսկ յայնորդ Յունուար 20-ին:

Մեր Յայտնաւորները կը նշանակեն Յունուար 31-ին: Իսկ ներկայիս կը տօնենք Առաջաւորաց պահին յաջորդող Շարաթ օրը, այս պատճառով այդ պահը յանախ եւ սխալմամբ կը կոչուի նաեւ Սուրբ Սարգիսի Պահ կամ Սուրբ Սարգիսի Ծննդապահութեան Շարաթ:

ԳՐԻԳՈՐ ԼԱԳԻՍԵԱՆ

ARCHBISHOP OSHAGAN VISITS ARMENIA

H. H. Karekin II, Catholicos of All Armenians (center), Archbishop Oshagan Choloyan (left) and Archbishop Mesrob Krikorian (right)

His Eminence Archbishop Oshagan visited Armenia during the first week of March to co-chair a two day meeting of the 17th Centenary Executive Committee of the Proclamation of Christianity in Armenia. The meeting was presided by His Holiness Karekin II, Catholicos of All Armenians.

While in Armenia, Archbishop Oshagan spent a full day at the Yerevan office of the Prelacy's Saint Nerses the Great Charitable Fund, to meet the staff and review with them our ongoing charitable programs in Armenia and Artsakh.

APRIL 24

THE ARMENIAN COMMUNITY Is invited to join us in a Special commemoration of the THE EIGHTY-FIFTH ANNIVERSARY OF THE ARMENIAN GENOCIDE

Flushing Meadows Corona Park
Flushing, New York

SATURDAY AFTERNOON
APRIL 22, 2000, AT 1:00 PM

SPONSORED BY THE PRELACY OF THE
ARMENIAN APOSTOLIC CHURCH OF AMERICA

WITH PARTICIPATION OF
THE ARMENIAN CATHOLIC CHURCH, ARMENIAN EVANGELICAL CHURCH,
SAINT ILLUMINATOR'S CATHEDRAL, SAINT SARKIS CHURCH, SAINTS VARTANANTZ CHURCH,
MID-ATLANTIC REGION KNIGHTS OF VARTAN, ARMENIAN REVOLUTIONARY FEDERATION,
ARMENIAN NATIONAL COMMITTEE, ARMENIAN RELIEF SOCIETY, ARMENIAN YOUTH
FEDERATION, HOMENETMEN, HAMAZKAYIN, THE IRANIAN ARMENIAN SOCIETY

TO MAKE DONATIONS, OR FOR INFORMATION AND BUS TRANSPORTATION, CALL

General Information	Bus Transportation	Donations
Edward Barsamian 718-458-7629 Alex Sarafian 212-288-5284 Hovannes Khosdeghian 201-944-0526	Edward Barsamian 718-458-7629	The Armenian Prelacy 212-689-7810

SUPPORT US WITH YOUR PRESENCE

(Continued from page 1) Annual Ghevontians

In this spirit, clergy from throughout the Prelacy began to arrive in Indian Orchard on Monday afternoon, February 25, 2000, to share a meal and "catch up" on each other's activities. As had been previously announced, the theme of this year's observance was to be social and moral issues facing the Armenian Church and its faithful. Thus in keeping with that theme, two lectures were presented. Rev. Archpriest Fr. Khoren Habeshian, pastor of Sourp Khatch Church in our nation's capital, presented the first lecture on the issues of "Cremation." Then, Very Rev. Fr. Yeghishah Manjikian, pastor of St. Gregory Church of Merrimack Valley spoke about "Euthanasia."

Tuesday morning, the actual feast day of the Ghevontians, the morning office was performed with the participation of all the clergy.

The keynote speaker for the conference was Mr. Hratch Tchilingirian, who has been involved in many church-related and national organizations. His topic was "The Challenges Facing the Armenian Apostolic Church in the Twenty-first Century," focusing on what the church's mission should be in today's world.

Rev. Fr. Aram Stepanian, pastor of St. Asdvadzadzin Church in Whitinsville spoke about "Homosexuality," followed by the presentation of His Grace Bishop Khajag Hagopian on "Surrogate Motherhood." After a luncheon prepared by St. Gregory's Ladies Guild, two more lectures were given. Very Rev. Fr. Shahe Panossian, Pastor of St. Asdvadzadzin Church of Toronto spoke about "Drug and Substance Abuse." His lecture was followed by a presentation entitled "Organ Donation" given by Rev. Archpriest Fr. Antranig Baljian, Pastor of St. Stephen's Armenian Apostolic Church of Watertown, Massachusetts.

The same evening, a solemn Divine Liturgy was celebrated in the Church Sanctuary. The celebrant and preacher of the evening was Rev. Fr. Gomidas Baghdarian, Pastor of Sts. Vartanantz Church of Providence, Rhode Island. At the conclusion of the Divine Liturgy, solemn requiem services were performed in memory of all the clergy who had served within the Prelacy.

Following church services, a dinner was held in the "Harry Setian" Parish Hall. Many members of the community were present to share this delicious meal with the assembled clergy. After dinner, Fr. Daron introduced the members of the clergy to the community. His Eminence closed the evening's activities with expressions of gratitude and encouragement to the local parish, followed by a benediction.

The last session of the three-day Sts. Ghevontians Clergy Conference was called to order following a Sunrise Service in the Church sanctuary. Very Rev. Fr. Navasart Mardoian was the final lecturer. He spoke about "Pre-marital Sexual Relations." Following Fr. Navasart's lecture, His Eminence took some time to share with the clergy some of his concerns about the church and its mission. He also thanked the clergy for their participation and invited them to continue their dedicated service to the Armenian Church. His Eminence also discussed some practical issues dealing with pastoral, social and liturgical concerns, which were considered by the clergy as being very helpful for them on a day to day basis in their ministry. The conference ended with His Eminence's closing prayer and blessing.

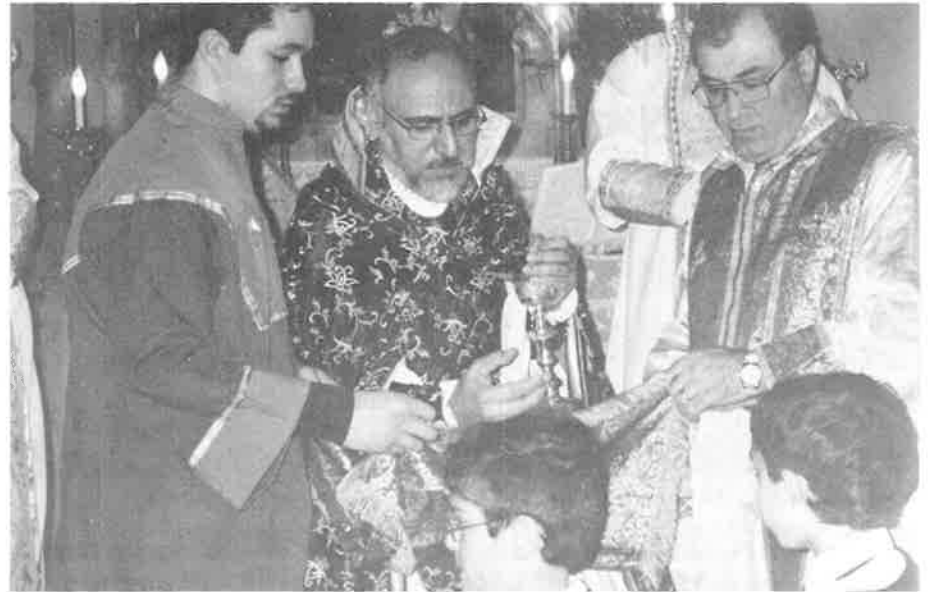
Archpriest Rev. Fr. Antranig Baljian

ՆԻԻ ՃՐՐԶԻԻ ՍՐԲՈՑ ՎԱՐՊԱՆԱՆՑ ԵԿԵՂԵՑԻՈՑ ԱՆՈՒԱՆԱԿՈՉՈՒԹԵԱՆ ՏՕՆԱԿԱՏԱՐՈՒԹԻՒՆԸ

Հինգշաբթի, 2 Մարտ 2000ի առաւօտուն մեծ թիւով հաւատացեալներ եւ Յովնանեան Վարժարանի աշակերտները կանուխէն տեղ գրաւած էին Սրբ. Վարդանանց եկեղեցւոյ մէջ, յարգելու համար յիշատակը Սրբոց Վարդանանց Նահատակաց:

Պատարագեց եւ քարոզեց Արեւելեան Միացեալ Նահանգներու եւ Բանատայի Բարեջան Առաջնորդ Բարձր. Տ. Օշական Արքեպս. Զօրոյեան:

Պատարագիչ Սրբազան Հայրը իր ոգեշունչ պագտամբ տուաւ «Մեր հաւատքէն ոչ ոք կրնայ մեզ բաժնել» քնարանով: Ան ողջունեց Յովնանեան Վարժարանի աշակերտութեան եւ ուսուցչական կազմին ներկայութիւնը եւ շնչունեց կարեւորութիւնը Վարդանանց ու անոնց մեր կրօնքին ու Հայրենիքին համար մղած պատերազմին՝ քրիստոնէական կրօնքին սիրոյն 451 թուին, որ պէտքի սերունդէ սերունդ աւանդեն «Մեր հաւատքէն ոչ ոք կրնայ մեզ բաժնել» պատգամը: Ելող սրբազան պատգամին հաւատարիմ մնալով է միայն որ մենք այսօր աշխարհի մէջ կ'ապրինք իբրեւ հայ եւ քրիստոնեաներ:

Ապա Սրբազան հայրը աշակերտներուն եւ ներկայ հաւատացեալներուն հարց տուաւ թէ այսօր, երբ ազատ ենք մեր քրիստոնէական հաւատքը արտայայտելու եւ ապրելու, ինչպէ՞ս ցոյց կու տանք մեր հաւատքը, այսօր երբ տակաւին թշնամիներ ունինք որոնք մեզ մեր հաւատքէն բաժնել կ'ուզեն: Տան մէջ հայերէն կ'աղօթե՞նք, Աւետարանը կը կարդա՞նք մեր գաւակներուն, այնպէս ինչպէս Վարդանանց օրերուն հայ մայրերը ամէն օր կը կարդային եւ ապա ըսաւ. «Եթէ քրիստոնէութիւնը մեր տան մէջ ներկայութիւն չէ, կը նշանակէ թէ մենք մեր պարտականութեան մէջ թերացած ենք: Բացառիկ երեւոյթ է որ այսօր հայ տան մէջ Աւետարան կարդացուի: Բացառիկ երեւոյթ է որ պգտիկին խօսին եկեղեցւոյ եւ իրենց կրօնքին մասին. ո՞ր պիտի ստրկին ասոնք: Վարդանանց տօնին առիթով: Վարդանանցը ամէն օրուան պայտք է, Վարդանանցը ամէն օրուան պատերազմ է, եւ մեր ժողովուրդը 1500 տարիներ այդ պատերազմը մղեց, որովհետեւ եթէ Վարդանանց իրենց կեանքով, իրենց ստեղծագործող ոգիով, մշակոյթով, արուեստով մեր ժողովուրդին հարստութիւն չտային, այսօր ո՛չ դպրոց կը մնար, ոչ ալ ժողովուրդ: Սիրելի մայրեր, այսօր բերած էք ձեր գաւակները եւ կամ թոնները որպէսզի Վարդանանց ոգին իրենց մէջ գայ. պարտականութեան եւ պարտաւորութեան գիտակցութիւնը անհրաժեշտ է: Դուք պարտականութիւն մը ունիք եւ այդ պարտականութիւնը մեր ամբողջ հայոց պատմութիւնն է իր կրօնքով, մեր եկեղեցւոյ պատմութեամբ, մեր հերոսներու նահատակութեամբ եւ կամ հրաշագործութեամբ: Ելող թաղը պէտք է պատմէք եւ ձեր կեանքին մաս դառնայ, եւ երբ օր մը ձեզի հարցնենք թէ ի՞նչպէս ձեր կրօնք, ձեր քրիստոնէութիւնը ցոյց կու տաք. ըսէ՛ք թէ զայն կը գործադրենք - խօսելու ատեն կը գործադրենք, երբ կ'աշխատինք՝ կը գործադրենք, երբ իրարու հետ կը խաղանք՝ կը գործադրենք, որովհետեւ քրիստոնէութիւնը բարութիւն է, սէր է, գոհադութիւն է, ա՛յն մշակոյթն է, որ հայութեան իր դիմագիծը, կայսրեան իր յստակ նկարագրի ունեցաւ:»

Յուրաքանչեւ սրբազան, մեծ սրահին մէջ տեղի ունեցաւ հաշկերոյթ: Սրբոց Վարդանանց եկեղեցւոյ Տիկնանց Միութիւնը հիւրասիրեց Յովնանեան Վարժարանի աշակերտութիւնը եւ ուսուցչական կազմը: Հոգաբարձութեան ատենապետը՝ Զարմայր Սեդրաբեան, հրաւիրեց Ամալիտ Կարմիրեանը որ Վարժարանին կողմէ շնորհակալութիւն յայտնեց Սրբոց Վարդանանց եկեղեցւոյ Հովիւին եւ Հոգաբարձութեան այս աւանդական գեղեցիկ առիթին համար եւ ապա հրաւիրեց աշակերտները որպէսզի ներկայացնեն այս տարուան իրենց յայտագիրը, որ նուիրուած էր թէ՛ Սրբոց Վարդանանց եւ թէ՛ Սուրբ Սարգիսին, Տեառնընդառաջին եւ Բարեկենդանին: Աշակերտները գեղեցկօրէն ներկայացուցին Վարդանանց նուիրուած մենեքներ՝ «Ով դու բարեկամ» եւ Վարդանի Երգը՝ «Լոնց: Ամպերը եկան ծածկեցին երկինքը»: Կարճ քատերգութիւն մը Հրանդ Մարգարեանէն, արտասանութիւններ, յմբերգներ՝ «Հիմի էլ Լոննք», «Իմ Հայրենեաց Հոգի Վարդան», «Ձեզ Բարեկենդան, մեզ Բարի Զատիկ», եւլն. դեկլավարութեամբ՝ Տիկնն Յասմիկ Իննէնիկեանի:

Յայտագրի աւարտին՝ Առաջնորդ Սրբազան Հայրը այս տպաւորիչ յայտագրին մեծ հետաքրքրութեամբ հետեւել էր, վեր առաւ մանկութեան օրերէն ի վեր աշակերտներուն մեկնաբանած այնքան սիրելի այս երգերէն ներշնչուող ոգին տնտական ներկայութեան կարեւորութիւնը մեր կեանքին մէջ, եւ թելադրեց որ թաղը այս ոգիով զինուած քաղաք դիմադրեն Վարդանանց օրերէն մինչեւ այսօր դուրս մեզ շրջապատող «փիղիւններ», որոնք միշտ կը փորձեն տկարացնել մեր հայր ինքնութիւնը:

Սրբոց Վարդանանց տօնակատարութիւնը փակուեցաւ Օշական Արքեպս. Զօրոյեանի «Պահպանիչ» աղօթով, ընդհանուր խանդավառութեան մթնոլորտի մէջ:

Խաչատուր Քինյ, Պողոսեան